

Memo

Onderwerp
Towndeal krachtige kernen

Aan
Gemeenteraad

Doel
Informeren

Datum
6 mei 2025

Van
College/A. Van Dam

Beste leden van de raad,

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) kent het interbestuurlijke innovatieprogramma Agenda Stad. Dit programma is opgericht om de groei, innovatie en leefbaarheid van gemeenten in samenhang te versterken. Dat gebeurt door het afsluiten van City Deals en Town Deals. Waar in City Deals met name grootstedelijke vraagstukken worden opgepakt in met name G4- en G40-steden, wordt in de Town Deals de samenwerking, innovatie en kennisuitwisseling tussen middelgrote en/of kleinere gemeenten gestimuleerd. Town Deals zijn ontwikkeld op verzoek van en in samenwerking met de koepels M50, P10 en K80.

Town Deals

Binnen de Town Deals werken gemeenten, departementen, private partijen, kennisinstellingen en andere belanghebbenden gelijkwaardig aan complexe opgaven om zo tot vernieuwing te komen. De vernieuwing kan gaan over een andere aanpak van een project, innovatie in een proces, ontwikkeling van nieuw beleid of een andere manier van financieren.

Deelname aan Town Deal Krachtige Kernen

Wij hebben besloten deel te nemen aan de Town Deal Krachtige Kernen. De gezamenlijke ondertekening heeft plaatsgevonden op 22 april 2025. Deze Town Deal duurt twee jaar, tot medio 2027. Het Rijk betaalt jaarlijks € 150.000,00. Van elke deelnemende gemeente wordt jaarlijks € 5.000,00 aan cofinanciering gevraagd.

Town Deal Krachtige Kernen

BZK heeft deze Town Deal ontwikkeld in samenhang met hun programma Omgaan met Maatschappelijk Onrust en Ongenoegen (vanuit Directie Bestuur en Democratie). Aanleiding daarvoor waren signalen vanuit gemeenten dat rondom complexe maatschappelijke opgaven steeds sneller vormen van

maatschappelijk ongenoegen ontstaan die kunnen uitmonden in problematische maatschappelijke onrust (zoals verstoring van de openbare orde). Tot nu toe kreeg dit vraagstuk vanuit het Rijk vooral aandacht in de grootstedelijke context. Er is nog onvoldoende aandacht geweest voor kleine en middelgrote gemeenten, wat maakt dat de bestaande kennis niet altijd van toepassing is op die lokale context. Zowel gemeenten als departementen signaleren dit gebrek aan kennis en handelingsperspectief.

Globaal zijn er drie voorwaarden voor organisaties om deel te nemen aan een deal: bestuurlijk commitment, actieve ambtelijke inzet en een financiële bijdrage.

Doelen van de Town Deal Krachtige Kernen

De Town Deal richt daarom zich op de vragen: hoe richt je beleidsontwikkeling en besluitvorming in omtrent complexe maatschappelijke opgaven in kleinere en middelgrote gemeenten met hechte gemeenschappen, waarbij maatschappelijk onrust op de loer ligt? Hoe kan het samenspel tussen lokale overheid en gemeenschap daarbij worden versterkt, ook in het licht van landelijke en provinciale opgaven en beleid?

Elke deelnemende gemeente gaat in deze Town Deal aan de slag met één urgent actueel vraagstuk dat past binnen het thema omgaan met maatschappelijk ongenoegen. De gemeenten selecteren dit vraagstuk vanwege een gewenste intensivering of impuls bij de realisatie of vanwege een gewenste innovatie bij hun hulpvraag.

Doelen van de Town Deal Krachtige Kernen zijn verder het ontwikkelen van vernieuwende aanpakken en instrumenten, slagkracht organiseren door inzet van gerichte expertise, opschaling van goede voorbeelden, dialoog op gang brengen tussen verschillende overheidslagen, eventuele knelpunten in wet- en regelgeving en beleid identificeren, en het thema van maatschappelijke onrust integraal borgen binnen gemeenten.

Partners in deze Town Deal

De volgende partijen nemen deel aan deze Town Deal:

- Gemeenten: Staphorst, Urk, Stadskanaal, Oldambt, Súdwest-Fryslân, Leudal, Eijsden-Margraten, Dinkelland, Hollands Kroon, Mook en Middelaar en Houten.
- Rijksdepartementen: BZK, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Justitie en Veiligheid en Landbouw, visserij, voedselzekerheid en natuur.
- Platform31 ondersteunt in de verkenning en uitvoering van deze Town Deal.